

Redegørelse / Perspektiv- og handlingsplan 2016

Afgivet til Folketinget af minister for
børn, undervisning og ligestilling
den 25. februar 2016

KOLOFON

Redegørelse /

Perspektiv- og handlingsplan 2016

Udgivet af Ministeriet for Børn,
Undervisning og Ligestilling, februar 2016

ISSN:

2445-9151 (trykt udgave)

2445-916X (elektronisk udgave)

Fotos:

Ulrik Jantzen, Jakob Ljørring, Thomas Sveen,
Colourbox

Layout:

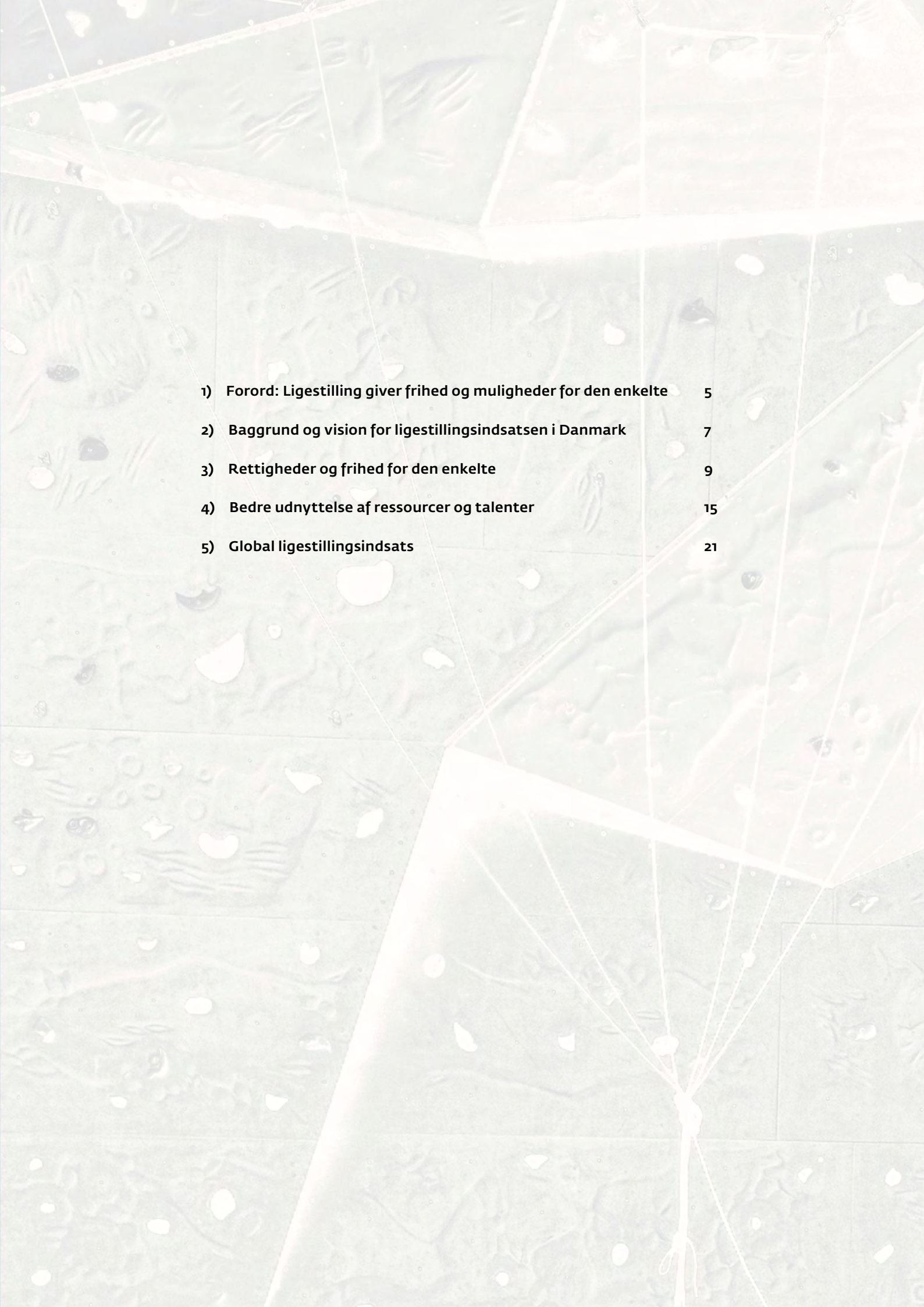
PKS, Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

Web:

uvm.dk/ligestilling/perspektiv-og-handlingsplan

Tryk:

PRinfoTrekroner A/S, 2016

1) Forord: Ligestilling giver frihed og muligheder for den enkelte	5
2) Baggrund og vision for ligestillingsindsatsen i Danmark	7
3) Rettigheder og frihed for den enkelte	9
4) Bedre udnyttelse af ressourcer og talenter	15
5) Global ligestillingsindsats	21

Ligestilling giver frihed og muligheder for den enkelte

Kvinder og mænds lige muligheder for at deltage og udfolde deres potentialer og talenter er en af de grundsten, vi bygger det danske samfund på. Det gælder i skolerne, på arbejdsmarkedet, i den politiske debat og en række andre steder. Ligestilling giver frihed for den enkelte til at vælge sin egen livsvej og ikke mindst frihed fra at blive diskrimineret på grund af sit køn.

Når vi i disse år oplever en stor tilstrømning af flygtninge og indvandrere, er det derfor helt centralt, at der tidligt oplyses om ligestilling, rettigheder og kvinder og mænds lige værd. At piger på lige fod med drenge kan gå til sport efter skole, at far sagtens kan gå hjemme med børnene, at kvinderne er på arbejdsmarkedet, og at det ikke er acceptabelt at slå sin kone eller sine børn. Alle i det danske samfund har ret til at udfolde sig frit.

Menneskehandel krænker den enkeltes ret til at bestemme over egen krop og eget liv. Bagmændene er kyniske. De opererer på tværs af landegrænser og tjener ikke mindst penge på at sælge kvinder til prostitution. Det vil vi ikke acceptere. Bagmændene skal retsforfølges og ofrene hjælpes videre i livet. Derfor har regeringen styrket indsatsen til bekæmpelse af menneskehandel.

Vold i familien, forfølgelse og stalking er en del af livet for alt for mange mennesker. Både mænd og kvinder rammes, men det går særlig hårdt ud over kvinder. Det kan have alvorlige konsekvenser for ofret selv, men også for de børn, der vokser op med volden tæt inde på livet. Alle har ret til et liv fri for vold og forfølgelse.

Hadytringer og sexismen kan begrænse den enkeltes muligheder for frit at deltage i samfundet og den offentlige debat. Angsten for sexistiske angreb, kommentarer og andre former for chikane rettet mod ens køn kan afholde især kvinder og piger fra aktivt at engagere sig offentligt og fra at bevæge sig rundt blandt andet i nattelivet. Hverdagssexisme og hadytringer udfordrer retten til frit at deltage i samfundet. Der er behov for at sætte fokus på en mere respektfuld adfærd i det offentlige rum og på internettet.

Ligestillingens centrale placering i vores dagtilbud og uddannelsessystem er en af årsagerne til, at vores samfund er blandt de mest ligestillede i verden. Derfor er der også netop her gode muligheder for at fremme ligestillingen yderligere. Ligestilling som grundlæggende og bærende værdi skal derfor gennemsyre den hverdag, vores børn møder i dagtilbud, på skoler og i uddannelsesinstitutioner. Samtidig skal der tages hånd om de u hensigtsmæssige forskelle, der er mellem piger og drenge, når det gælder trivsel, faglige præstationer og uddannelsesvalg. Pigerne kæmper ofte med selvværds- og identitetsproblemer, mens drengenes problemer i højere grad omhandler faglighed og motivation. Uddannelsessystemet skal favne begge køn, så både drenge og piger får de bedste mulige vilkår for at lære, trives og udvikle sig.

Et samfund, hvor drenge og piger har lige muligheder, handler ikke om, at alle skal være ens, men derimod om at alle talenter og potentialer kommer i spil. Unges valg af uddannelse er stadig meget kønsopdelt. Det er ikke i sig selv et problem. Men det er et problem, hvis det er udtryk for, at de unge begrænses i at vælge uddannelse fra hele paletten. Forældre, lærere og vejledere skal i højere grad udfordre de unge på deres valg af uddannelse og støtte dem, som vil bryde de vante mønstre. I dag kræver det i høj grad sin mand at blive vuggestuepædagog og sin kvinde at blive mekaniker. På sigt vil et mindre kønsopdelt uddannelsesvalg også få betydning for det kønsopdelte arbejdsmarked, lønforskelle og kønsbalancen i ledelse i virksomheder og organisationer.

Sammen med vores nordiske naboer bliver vi anset som pionerer, når det kommer til ligestilling. Det giver os en vigtig rolle at gå foran internationalt. Derfor er jeg stolt over, at vi har to internationale begivenheder på dansk jord i 2016. Nemlig Women Deliver, som er verdens største konference om kvinders rettigheder og sundhed, og IDAHO Forum, der sætter fokus på blandt andre homoseksuelles rettigheder og vilkår.

Vi skal blive ved med at værne om og fremme ligestilling nationalt og internationalt. Ligestilling er grundlæggende for vores samfund og demokrati og en forudsætning for den enkeltes frihed og muligheder.

God læselyst - Ellen Trane Nørby,
minister for børn, undervisning og ligestilling

Baggrund og vision for ligestillingsindsatsen i Danmark

Danmark er langt, når det kommer til ligestilling mellem kvinder og mænd. Ligestilling er en grundlæggende værdi i samfundet. Internationalt lader mange lande sig inspirere af de danske erfaringer, indsatser og metoder.

Men der er stadig ligestillingsudfordringer. For at lykkes med fortsat at udvikle og fremme ligestillingen i det danske samfund er det helt centralt, at mange aktører spiller med og gør en indsats. Det er med andre ord et fælles ansvar at fremme ligestilling, som Folketinget, regeringen, offentlige myndigheder, arbejdsmarkedets parter, virksomheder, organisationer, familier og den enkelte kvinde og mand skal bidrage til.

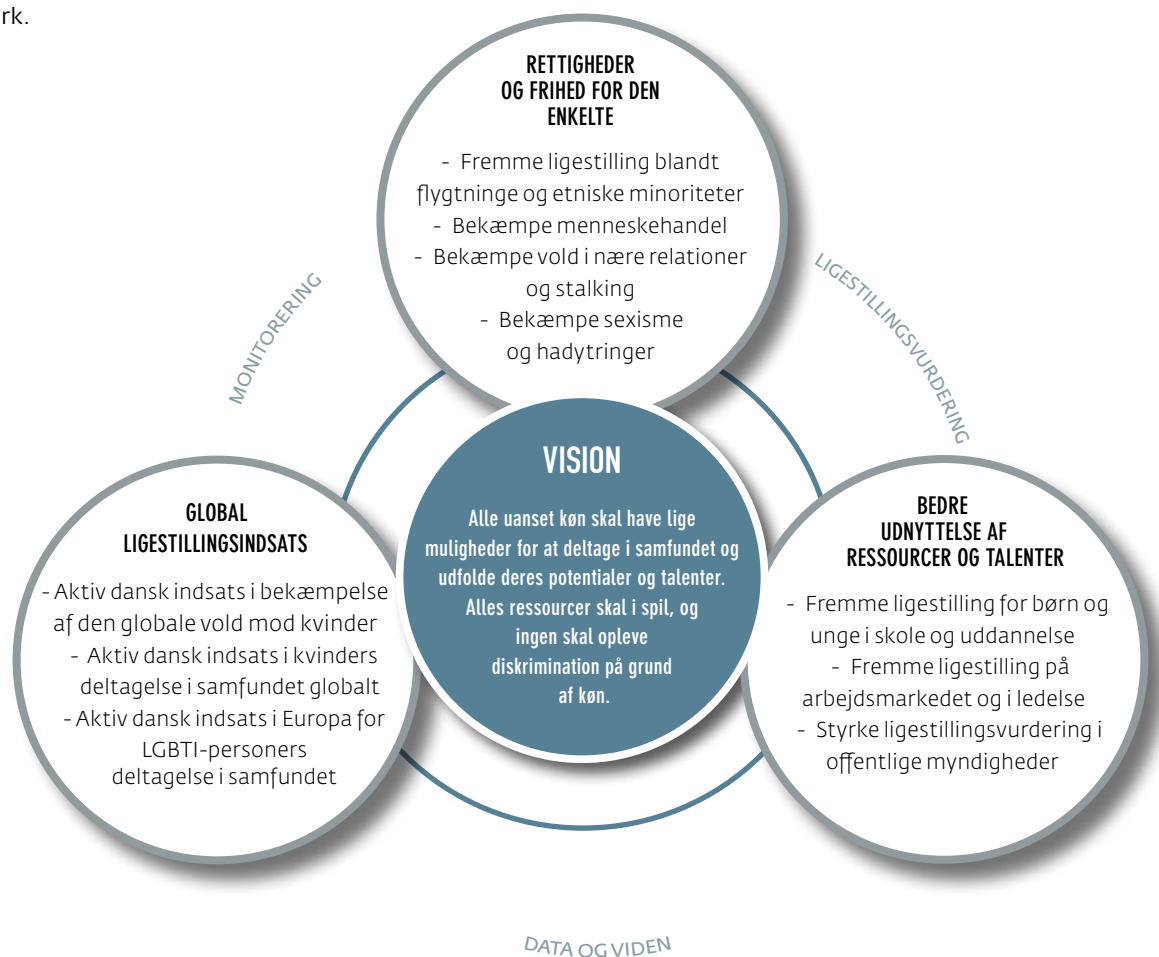
Denne perspektiv- og handlingsplan beskriver de rammer, mål og konkrete indsatser, der er omdrejningspunkter for regeringens arbejde i 2016 for at fremme ligestillingen i Danmark.

Visionen er, at:

Alle, uanset køn, skal have lige muligheder for at deltage i samfundet og udfolde deres potentialer og talenter. Alles ressourcer skal i spil, og ingen skal opleve diskrimination på grund af køn.”

Til at bidrage til opfyldelsen af visionen er tre områder fremhævet: **rettigheder og frihed for den enkelte, bedre udnyttelse af ressourcer og talenter** og endelig **global ligestillingsindsats**. Under hvert af områderne er der en række indsatser, der særligt prioriteres i 2016.

Rettigheder og frihed for den enkelte

Ligestilling og retten til at bestemme over egen krop og liv er grundlæggende i det danske samfund. Alle skal kunne deltage i samfundet og udfolde sig frit uden at blive udsat for menneskehandel, vold, stalking, sexisme, social kontrol eller diskrimination.

Fremme ligestilling blandt flygtninge og etniske minoriteter

Manglende forståelse og respekt for grundlæggende værdier som ligestilling mellem kønnene kan udgøre en barriere for integrationen af flygtninge og kommende generationer i det danske samfund.

Samtidig viser undersøgelser, at hvis en mor er i beskæftigelse har de unge større frihed og færre forbud¹, og det kan smitte positivt af på børnenes udvikling i forhold til uddannelse og beskæftigelse senere i livet.

Også blandt etniske minoriteter, som har boet og levet i Danmark i flere år eller er født i landet, begrænser social kontrol og manglende respekt for ligestilling den enkeltes frihed og udfoldelsesmuligheder.

Piger og kvinder er i højere grad underlagt social kontrol, da deres seksuelle ærbarhed i mange tilfælde er afgørende for familiens ære. Også seksuelle minoriteter er udsatte. I yderste konsekvens kan social kontrol føre til alvorlige æresrelaterede konflikter.

Ligestilling er en af nøglerne til integration i det danske samfund. Derfor skal flygtninge og indvandrere tidligt oplyses om ligestilling og kvinder og seksuelle minoriteters rettigheder i det danske samfund. Etniske minoriteter skal kende de danske frihedsrettigheder.

Fakta

- Omkring 30 procent af kvindelige og 20 procent af mandlige indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse føler, at de ikke frit kan vælge deres egen ægtefælle eller kæreste.
- Antallet af henvendelser til LOKKs rådgivning "Etnisk Ung" var i 440 i 2009 og 1.207 i 2015.
- RED-Safehouse, et sikkert bosted for unge, der står i alvorlige æresrelaterede konflikter, modtog i 2010 155 henvendelser og 242 i 2015.
- Blandt indvandrere med ikke-vestlig oprindelse er 43 procent af kvinder og 53 procent af mænd i beskæftigelse.
- For flygtninge er beskæftigelsesfrekvensen efter 3 år i Danmark 10 procent for kvinder og 36 procent for mænd.
- 13 procent af nydanske homoseksuelle har været udsat for vold fra familiemedlemmer på grund af deres seksualitet. For den øvrige LGBT-gruppe er andelen 1 procent.
- 33 procent af nydanske homoseksuelle har inden for det seneste år overvejet at begå selvmord. For den øvrige LGBT-gruppe er andelen 19 procent.
- 48 procent af nydanske homoseksuelle fremhæver, at ære betyder meget eller virkelig meget for familiens syn på deres seksualitet. Det gælder 4 procent af den øvrige LGBT-gruppe.

Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet (2015) *Medborgerskab, Ligebehandling og Selvbestemmelse i Danmark*, Oplyst af Landsorganisationen af kvindekrisecentre (LOKK), Etnisk Ung, Oplyst af RED-Safehouse, Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, Als Research (2015) *Nydanske LGBT-personers levevilkår*

---

1) Als Research (2011) *Ung i 2011*

Cases:

MindSpring gruppeforløb for unge flygtninge

En del af den nye tilværelse, som ung flygtning i Danmark, er at forholde sig anderledes normer for relationer mellem kvinder og mænd end dem, man kender fra hjemlandet. Dansk Flygtningehjælps MindSpring gruppeforløb giver unge flygtninge muligheden for, i et trygt rum og på eget modersmål, at få viden om og diskutere ligestilling, seksualitet og social kontrol med andre unge flygtninge. MindSpring-gruppen ledes af en frivillig MindSpring-træner, der selv har flygtningebaggrund og bruger egne erfaringer til at introducere dilemmaer og løsninger. Med i gruppen sidder også en professionel medtræner, som er ansat i kommunen eller sprogskolen, hvor MindSpring-gruppen foregår.

Det er erfaringen med MindSpring-grupperne, at deltagerne får nye syn på og ideer til, hvordan udfordringer kan håndteres, samt at fx følsomme og måske tabubelagte temaer som køn og social kontrol er særligt relevante og i høj grad optager deltagerne.

Frihed og grænser: Unge, kønsroller og ligestilling

Als Research har i samarbejde med Landsorganisationen for Kvindekrisecentre (LOKK) sat fokus på rettigheder, kønsroller, social kontrol og ligestilling med unge og forældre med etnisk minoritetsbaggrund og fagfolk fra Nordvestkvarteret i København i øst til Varde i vest.

Konkrete cases om unges liv, valg, kønsroller og seksualitet har på dialogmøder for unge skabt rum for refleksion og givet deltagerne viden om rettigheder, muligheder for rådgivning og rustet dem til at sige fra over for social kontrol. Samtidig har forældre gennem projektet fået viden om forældreskab, rettigheder for unge og voksne samt ligestilling og social kontrol. Lærere og fagfolk på ungdomsuddannelser og -klubber og i udvalgte boligområder har fundet det særligt nyttigt at få viden om, hvordan social kontrol spottes, og hvordan man som professionel kan reagere i situationer, hvor der er mistanke om social kontrol.

Undervisning i seksualitet, køn, krop og kærlighed for nydanske unge

Sex & Samfund har i projektet "Dialog i det multietniske klasserum" udviklet nye undervisningsmaterialer og kompetencekurser til sundheds- og seksualundervisningen i 8.-9. klasser, erhvervsuddannelser og produktionsskoler med en høj andel af nydanske unge. I film, cases og dilemmaer om seksualitet, køn, krop og kærlighed fra unges egen hverdag sætter materialerne fokus på de udfordringer og problemer, der kan være, når unge selv vil bestemme over deres krop, deres seksualitet og kærestereationer.

Undervisningsmaterialerne har som formål at udfordre sociale normer omkring køn, seksualitet, krop og relationer og forebygge social kontrol i unges liv. Materialerne er tilgængelige for alle undervisere i udskolingen, erhvervsuddannelser og produktionsskoler på Sex & Samfunds underviserportal.dk.

Bekæmpelse af menneskehandel

Handel med mennesker strider imod grundlæggende menneskerettigheder.

De fleste identificerede ofre for menneskehandel i Danmark er kvinder, som er handlet til prostitution. Ofte sker det i miljøer, som er yderst lukkede. I disse år ses en tendens til en stigning i prostitution gennem escort og "privat-/diskret", der annonceres gennem flygtige medier. Det er miljøer, det er svært at få kontakt til, og hvor bagmændene derfor kan operere mere skjult. Samtidig er menneskehandel til tvangsarbejde et globalt problem.

Det er vigtigt, at indsatsen hele tiden kan tilpasses, så ofre støttes og bagmændene retsforfølges.

Fakta

- I perioden 2007 til 2015 er 470 mennesker i Danmark identificeret som handlet. Knap 80 procent af ofrene er handlet til prostitution.
- 43 procent af de handlede er fra Nigeria.
- Det vurderes, at der gennem de seneste år er sket en stigning i andelen af personer, som prostituerer sig privat-/diskret eller via escort fra mindst 675 personer i 2010 til mindst 1547 personer i 2014.
- Globalt anslås det, at 20,9 mio. mennesker er i tvangsarbejde, og heraf er nogle ofre for menneskehandel. Af de 20,9 mio. er 68 procent udnyttet i forskellige sektorer i det private erhvervsliv, mens 22 procent er udnyttet i prostitution.
- 30.146 mennesker var i perioden 2010-2012 ofre for menneskehandel i EU. Heraf var 80 procent kvinder, og 19 procent var handlet til tvangsarbejde. Af ofre handlet til tvangsarbejde anslås 71 procent at være mænd.

Center Mod Menneskehandel (2015), Socialstyrelsen (2010) *Prostitutionens omfang og former 2009-2010*, Socialstyrelsen (2015) *Prostitutionens omfang og former 2013-2014*, Den internationale arbejdsorganisation (ILO) (2012) *ILO global estimate of forced labour: results and methodology*, Eurostat (2014) *Trafficking in human beings*

Bekæmpelse af vold i familien og i nære relationer samt stalking

Alle har ret til et liv uden vold og overgreb. Volden sætter dybe spor i livet for både den voldsudsatte, familien og børnene. Voldens pris er ikke kun høj for den enkelte og familien, men også for samfundet.

Både kvinder og mænd rammes af vold i nære relationer og stalking, men særligt kvinder er udsatte. Det er samtidig vigtigt at være opmærksom på, at mænd kan have en særlig udfordring i at finde tilstrækkelig hjælp og støtte til at komme fri af volden. Det sker, fordi det kan være særligt tabubelagt som mand at blive udsat for fx partnervold. Volden i de nære relationer starter ofte i de unges kæreste-forhold og ændrer løbende karakter.

Indsatsen til bekæmpelse af vold i familien og vold i nære relationer bliver fokuseret og prioriteret. Samtidig er der behov for mere viden og information om voldens forskellige former.

Fakta

- Hvert år oplever op mod 29.000 kvinder og 10.000 mænd vold i familien eller i nære relationer.
- Omkring 30 procent af de kvinder, som kommer på krisecenter, er gengangere.
- Omkring 2000 kvinder og 2000 børn tager hvert år ophold på et kvindekrisecenter.
- 45 procent af kvinderne på krisecentre er ikke født i Danmark.
- Skønsmæssigt er der hvert år 19.500 kvinder og 12.000 mænd mellem 16 og 24 år, der udsættes for psykisk, fysisk eller seksuel vold fra en nuværende eller tidligere kæreste.
- Blandt de unge, der har været udsat for kærestevold, har knap 40 procent skadet sig selv.
- Stalking rammer årligt mellem 100.000 og 132.000 mennesker af begge køn. Kvinders risiko for at blive udsat for stalking i løbet af deres liv er næsten dobbelt så stor som risikoen for mænd.

Statens Institut for Folkesundhed (2012) *Vold i nære relationer - Omfang, karakter, udvikling og indsats i Danmark*, LOKK Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (2015) *Årsstatistik 2014. Kvinder og børn på krisecentre*, Statens Institut for Folkesundhed på baggrund af *Kærestevold i Danmark. En undersøgelse af omfang, karakter og konsekvenser af volden blandt unge og udviklingen 2007-2011* (2012), Center for Selvmordsforskning (2015) *Kærestevold og dets følger*, Justitsministeriets forskningskontor (2013) *Omfanget og karakteren af stalking. En befolkningsundersøgelse*

Bekæmpelse af sexismen og hadtryk

Alle uanset køn skal frit kunne deltage i samfundet, færdes i det offentlige rum og deltage i debatten uden at frygte for trusler og overgreb.

Sexisme og onlinedeling af intime billeder uden samtykke, såkaldt "hævnporno" er et problem.² Samtidig tyder det på, at kvinder er overrepræsenteret, når det gælder forbrydelser og chikane på grund af køn.³ På arbejdspladsen oplever fem gange så mange kvinder som mænd seksuel chikane.⁴ Især kvinders udfoldelsesmuligheder og basale demokratiske rettigheder som ytringsfriheden sættes under pres, når de, som engagerer sig i den offentlige debat, oplever angreb eller chikane på grund af deres køn.

Der er behov for at sætte mere fokus på og forebygge sexismen og hadtryk på grund af køn.

Fakta

- 5,1 procent af kvinder og 1,2 procent af mænd har oplevet seksuel chikane på arbejdspladsen inden for det seneste år. Blandt social- og sundhedsassistenter er det 16,5 procent.
- En tredjedel af kvinder mener, at kvinder har dårligere betingelser for at deltage i den politiske debat end mænd.
- 26 procent af kvinder i en rundspørge svarer, at de har været udsat for hverdagssexisme, mens det samme gør sig gældende for 7 procent af de adspurgte mænd.
- 5,5 procent af befolkningen mener at have oplevet en forbrydelse eller chikane på grund af køn.*
- 75 procent af dem, der mener, at de har oplevet at blive udsat for en forbrydelse eller chikane på grund af køn, er kvinder.*
- Kvinder er særligt overrepræsenterede, når det gælder personer, som mener at have oplevet tvunget seksuelt samvær (92 procent), tyveri (79 procent) og chikane (79 procent).*
- 12,4 procent af befolkningen føler sig udsat på grund af deres køn.*
- I 20 procent af de oplevede forbrydelser eller chikane oplever offeret, at motivet er ofrets køn.*

*COWI (2015) *Kortlægning af hadforbrydelser i Danmark*. Der gøres opmærksom på, at kortlægningen bygger på respondenternes egen subjektive oplevelse af forbrydelser og chikane.

Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (2014) *Arbejdsmiljø og Helbred i Danmark 2012-2020*, Djøf Defacto (2015) *Mænd og kvinders betingelser i den politiske debat*, Epinion for DR (2015)

2) Als Research (2015) *Hadtryk og sexismen i Norden*

3) COWI (2015) *Kortlægning af hadforbrydelser i Danmark*. Der gøres opmærksom på, at kortlægningen bygger på respondenternes egen subjektive oplevelse af forbrydelser og chikane.

4) Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (2014) *Arbejdsmiljø og Helbred i Danmark 2012-2020*

Indsats

Styrket indsats mod menneskehandel: Indsatsen mod menneskehandel styrkes i perioden 2016-2018 med et tillæg til Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel 2015-2018. Tillægget styrker det opsøgende arbejde over for ofre handlet til tvangsarbejde og prostitution annonceret via flygtige medier. Samtidig gøres den opsøgende indsats over for udenlandske klinikprostituerede landsdækkende og målrettes ofre for menneskehandel gennem screening og fokus på bekymringsklinikker. Der igangsættes endvidere en midtvejsevaluering af indsatsen i regi af Center mod Menneskehandel, som skal bidrage til, at indsatsen er vel-fungerende og effektiv. Der pågår fortsat overvejelser om dansk ratifikation af International Labour Organization's protokol om en styrket indsats mod tvangsarbejde, herunder menneskehandel til tvangsarbejde.

Oplysende aktiviteter, som skal modvirke sexismen og hadefulde ytringer i den offentlige debat og på nettet: Der gennemføres i regi af Nordisk Ministerråd en indsats, som skal modvirke sexismen og hadytringer fx en afdækning af eksisterende aktiviteter og regler vedrørende sexismen og hadytringer i Norden og et informationsmateriale til skoleelever om deres rettigheder på nettet. Med informationsmaterialet får danske skoler mulighed for at sætte fokus på sexismen og hadefulde ytringer blandt unge. Desuden sætter Danmark sammen med de øvrige nordiske lande spot på hverdagssexisme i internationalt regi ved Kvindekommissionens samling i FN i New York i marts 2016.

Oplysning, ny viden og international erfaringsudveksling om bekæmpelse af vold: Der sættes fokus på kærestevold gennem den årlige skolekonkurrence, hvor elever i udskoling får viden om kærestevold. Der udarbejdes en kortlægning af udvalgte nationale og internationale tendenser og tilbud i forhold til at bryde voldscirklen, herunder indsats rettet mod voldsudøveren. Derudover forberedes en dataundersøgelse om vold i nære relationer til igangsættelse i 2017, herunder om hverdagssexisme og stalking, og der forberedes en landsdækkende oplysningskampagne i 2017 om vold i familien og i nære relationer med et særligt fokus på stalking relationer til igangsættelse i 2017, herunder hverdagssexisme og stalking.

Styrket indsats over for stalkingudsatte: Der etableres en landsdækkende rådgivning samt støtte og behandling til stalkingudsatte, og der gennemføres et kompetenceløft hos fagpersoner i relevante myndigheder. Samtidig undersøges det sammen med Justitsministeriet, hvordan indsatsen mod stalking styrkes yderligere. Det undersøges

endvidere hvordan kommuner i højere grad kan bidrage til, at stalkingudsatte hjælpes videre til en tryggere tilværelse fx gennem handleplaner mv.

Styrkede tilbud til voldsudsatte kvinder og mænd og til unge, der er udsat for kærestevold: Der etableres et behandlingstilbud til unge, som er eller har været udsat for kærestevold. Samtidig oprettes der et forsøg med midlertidige botilbud og rådgivning skræddersyet til mænd, som har været udsat for vold i familien eller i en nær relation. Endvidere forlænges Mødrehjælpens projekt "Ud af voldens skygge" samt Dialog mod Volds behandlingstilbud til voldsudøvere, som led i satspuljeaftalen for 2015.

Tidlig og styrket fokus på rettigheder og ligestilling blandt indvandrere, flygtninge og etniske minoriteter: Som led i regeringens integrationspakke udvikles et obligatorisk modul til undervisningen i asylcentre, som blandt andet omhandler ligestilling mellem kønnene, kvinders og seksuelle minoriteters rettigheder og kønsrelationer i det danske samfund. Også i danskuddannelsen og flygtningenes i overgang til kommunerne sættes der fokus på normer og værdier. Samtidig lanceres en app på blandt andet asylcentre, som skal give asylansøgere og andre nyankomne let og enkel adgang til information om rettigheder og ligestilling i Danmark på flere forskellige sprog. Minister for børn, undervisning og ligestilling indleder en dialog med en række rollemodeller, herunder kommunalpolitikere, og videnspersoner om, hvordan der fx igennem et ambassadørkorps eller andre holdningsbearbejdende initiativer kan skabes debat om ligestilling, kvinder og børns rettigheder, kønsroller og social kontrol blandt nyankomne flygtninge og etniske minoriteter.

Indsats mod social kontrol og æresrelaterede konflikter i etniske minoritetsmiljøer: Der samles op på erfaringerne fra syv konkrete dialog- og holdningsbearbejdende pulje projekter om ligestilling og seksualitet på blandt andet skoler og i udsatte boligområder. Som led i National Strategi mod æresrelaterede konflikter igangsættes et landsdækkende mentorprojekt for unge kvinder, som har brudt med deres familie, der startes et særligt forløb til pigeclubber med fokus på empowerment af unge kvinder, og der udvikles et undervisningsmateriale til grundskolen om blandt andet rettigheder, kønsligestilling og ægteskab. Endelig er der afsat midler til at etablere et sikkert anbringelsessted og botilbud i Jylland til unge, der flygter fra tvangsægteskab eller andre alvorlige æresrelaterede konflikter.

Bedre udnyttelse af ressourcer og talenter

Ligestilling er først og fremmest et spørgsmål om alle menneskers lige værd og frihed til at udfolde sig. Den enkelte dreng og pige, kvinde og mand skal have mulighed for at deltage og udfolde sit potentiale. Alle ressourcer og talenter skal i spil, det bidrager til vækst og et fleksibelt arbejdsmarked.

Fremme ligestilling for børn og unge i skole og uddannelse

Ligestilling skal tænkes ind fra børn er små og være en del af uddannelsessystemet.

Mange drenge halter bagefter fagligt i overgangen fra både dagtilbud til folkeskole og fra folkeskole til ungdomsuddannelse og er fortsat i mindre grad end pigerne inkluderet i den almene undervisning i folkeskolen. Generelt præsterer pigerne bedre i skolen, men trives til gengæld ikke lige så godt og har et lavere selvværd. Piger er ikke ens, ligesom der også er forskel på drenge. Det centrale er, at alle udfordres.

Både drenge og piger træffer stadig kønsstereotype uddannelsesvalg. Det kan hænge sammen med, at lærere og forældre kan have forskellige forventninger og opfordringer til drenge og pigers valg af uddannelse. En OECD-undersøgelse tyder fx på, at forældre i mindre grad forventer, at deres døtre vælger en teknisk eller naturvidenskabelig uddannelse.⁵ Hvis de unge ikke vælger fra hele paletten af uddannelser, er der risiko for, at hele talentmassen ikke kommer i spil.

Derfor skal der sættes fokus på, at alle, uanset køn, kan vælge den uddannelse, de drømmer om.

Fakta

- I læsning på 8. klasses trin er 73 procent af drengene gode læsere, mens det for pigerne er 81 procent, som er gode læsere.
- For pigerne forventes 95 procent at opnå mindst én ungdomsuddannelse, mens det samme gør sig gældende for 91 procent af drengene. For drenge med anden etnisk herkomst forventes 81 procent at opnå mindst én ungdomsuddannelse.
- Drengene vælger i højere grad end pigerne en erhvervsuddannelse, og inden for uddannelsen ses også klare forskelle i valg mellem kønnene. Inden for 'teknik, håndværk og transport' udgør drengene knap 90 procent af eleverne i 2014, mens drengene kun udgør ca. 14 procent inden for sundhed og pædagogik.
- Op til 7 procent af pædagogerne i landets daginstitutioner er mænd. Der er 30 procent mænd på pædagoguddannelsen.
- For drengene i 4.-9. klasse er det 64 procent, der svarer meget positivt på spørgsmål om social trivsel i den nationale trivselsmåling, mens det samme gælder for 53 procent af pigerne.
- Omkring 63 procent af pigerne og 82 procent af drengene på ungdomsuddannelser mener, de er gode nok, som de er. 14 procent af pigerne og 5 procent af drengene på erhvervsuddannelserne har forsøgt selvmord.
- Kvinder udgør ved optaget på videregående uddannelser i 2015 56 procent.

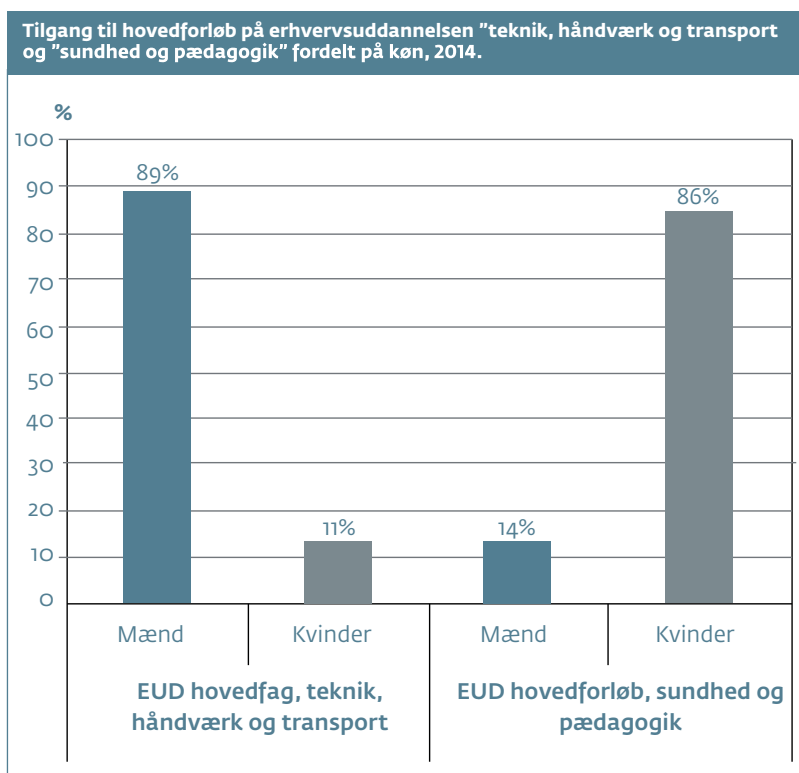

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling, BUPL (2013), Statens Institut for Folkesundhed (2015) *Ungdomsprofilen 2014 – Sundhedsadfærd, helbred og trivsel blandt elever på ungdomsuddannelser*, Den Koordinerede Tilmelding (2015)

---

5) OECD (2015) *The ABC of Gender Equality in Education: Aptitude, Behaviour, Confidence*

Figur 1. Det kønsopdelte uddannelsesvalg.

Kilde: Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

Case:

Girls' Day in Science

En række danske virksomheder blandt andre Novozymes, Haldor Topsøe og Vestas, tekniske gymnasier og flere Sciencecentre går årligt sammen om det nationale event "Girls' Day in Science". Virksomheder landet over åbner denne dag dørene for piger fra grundskoler og gymnasier og giver dem mulighed for at opleve, at naturvidenskab og teknik også er for piger. Pigerne får erfaring med konkrete opgaver og møder kvindelige rollemodeller, som kan være med til at inspirere dem til at se jobmuligheder inden for det naturvidenskabelige eller tekniske felt.

Initiativet skal blandt andet imødegå manglen på kvalificeret arbejdskraft inden for naturvidenskab og teknologi. Bag kampagedagen står det nationale netværk for skole-virksomhedssamarbejde, Jet-Net.dk, der koordineres af Naturvidenskabernes Hus.

Fremme ligestilling på arbejdsmarkedet og i ledelse

Ligestilling på arbejdsmarkedet bidrager til gode betingelser for vækst og udvikling i Danmark. Hvis Danmark skal følge med i den globale økonomi, er det centralt, at både kvinder og mænd får de rette kompetencer og mulighed for at bruge dem.

Danmark har fortsat et kønsopdelt arbejdsmarked blandt andet som følge af et kønsopdelt uddannelsesvalg. Det kan betyde mindre fleksibilitet og flaskehalse i nogle sektorer samt færre jobmuligheder for den enkelte. Det kan også have negative konsekvenser for særligt kvinders lønniveau og pension. En mere ligelig kønsbalance på arbejdspladsen kan derimod betyde en bedre travsel.⁶

Der er en ubalance mellem den stigende andel af højtuddannede kvinder, og andelen af kvinder i lederstillinger. De ca. 1200 største danske virksomheder og alle statslige virksomheder og institutioner er forpligtet til at fastsætte måltal for det underrepræsenterede køn i bestyrelsen og en politik for den øvrige ledelse. Afrapporteringerne viser, at det går den rigtige vej, og at frivillige forpligtelser er den rigtige vej at gå for at få flere kvinder i ledelse.

Rammerne for, at mænd tager fædre- og forældreorlov, er til stede, og familierne kan i dag fleksibelt fordele forældreorloven, som de vil. Regeringen ønsker, at flere mænd tager en større andel af barslen. Det er godt for fædrene, børnene og giver øget ligestilling for både mænd og kvinder. Derfor er det vigtigt, at fædre tidligt får mulighed for at spille en central rolle i deres børns liv.

Fælles for udfordringerne på arbejdsmarkedet i forhold til kvinder i ledelse og fædres orlov er, at det kræver en indsats fra flere fronter, heriblandt regeringen, arbejdsmarkedets parter, virksomhederne og organisationer, familien og den enkelte.

Der skal fortsat sættes fokus på det kønsopdelte arbejdsmarked, ligeløn og barsel gennem viden og fakta og samarbejde mellem centrale aktører.

Fakta

- Sammenlignet med de 27 andre EU-lande havde danske kvinder i 2014 den anden højeste beskæftigelsesfrekvens på knap 70 procent.
- I 2013 var 9 ud af 10 ansatte i byggeriet mænd, mens 7 ud af 10 ansatte i offentlig administration, undervisning og sundhed var kvinder.
- I de seneste ti år er andelen af mænd på deltid steget fra godt 11 procent til omkring 15 procent.
- Den uforklarede lønforskel på hele arbejdsmarkedet mellem kvinder og mænd er 4-7 procent.
- Blandt de dagpengeberettigede fædre, der blev fædre i 2013, holdt 45 procent udelukkende fædreorloven. Knap 18 procent af de dagpengeberettigede fædre holdt ikke orlov med barselsdagpenge.

Stikprøver foretaget i 2014 og 2015 blandt de 1200 virksomheder, som er omfattet af den danske model, og undersøgelser blandt statslige virksomheder og institutioner, viser:

- 79 procent af virksomhederne i "den danske model" har i 2015 opstillet et måltal for det underrepræsenterede køn i deres bestyrelse. I 2014 var det 73 procent.
- Måltallet er i gennemsnit 27 procent. I 2014 var det 25 procent.
- 25 procent af virksomhederne har i 2015 allerede en ligelig kønsfordeling i bestyrelsen.
- Andelen af kvindelige generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer ligger i gennemsnit på 13 procent i 2015.
- Det gennemsnitlige måltal for kvinder i statslige bestyrelser er 40,1 procent i 2015. I 2014 var det 39,5 procent.
- 49 procent af de indberettende statslige institutioner har i 2015 allerede en ligelig kønssammensætning i bestyrelsen. Det er 2 procentpoint flere end i 2014.

Beskæftigelsesministeriet, SFI (2013) *Lønforskel mellem mænd og kvinder 2007-2011*, Erhvervsstyrelsen (2015) *Den kønsmæssige sammensætning af ledelsen*, COWI (2014) *Redegørelse for det underrepræsenterede køn i danske virksomheder*, Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling (2015) *Rapport om måltal og politikker 2014 – for kønssammensætningen i statslige virksomheder og institutioner*, Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold (2014) *Rapport om måltal og politikker 2013 – for kønssammensætningen i statslige virksomheder og institutioner*

6) Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (2014) *Arbejdsmiljø og Helbred i Danmark 2012-2020*

Styrke ligestillingsvurdering i offentlige myndigheders arbejde

I Danmark har den offentlige sektor en særlig forpligtelse til at arbejde for at fremme ligestilling blandt andet gennem ligestillingsvurdering. Det følger af flere internationale konventioner, EU-traktaten og af den danske ligestillingslov.

Ligestillingsvurdering handler om, at de offentlige myndigheder medtænker de kønsforskelle, der kan være mellem kvinder og mænds behov, ressourcer og adfærd. Det kan eksempelvis handle om at tage højde for, at mænd ikke i samme grad som kvinder går til lægen. Derfor kan det være relevant, at sundhedsindsatser tilrettelægges, så de i højere grad også appellerer til mænd.

Ligestillingsvurdering kan bidrage til at målrette en indsats eller et initiativ til borgernes behov, øge kvaliteten i tilbudene og give kvinder og mænd lige muligheder.⁷

Indsatserne og resultaterne af det offentliges ligestillingsarbejde følges gennem ligestillingsredegørelser hvert andet år. De seneste redegørelser fra 2015 viser, at kommuner, regioner og stat generelt er gode til at arbejde med ligestilling på personaleområdet. Der arbejdes ikke i lige så høj grad med køn og ligestilling i kerneydelserne og de borgerrettede indsatser. Dog ses eksempelvis en fremgang inden for det offentliges anvendelse af kønsopdelt data.

Der er behov for fortsat at have fokus på og fremme at kommuner, regioner og staten medtænker køn og ligestilling i de borgerrettede ydelser, hvor det er relevant.

Fakta

- 42 procent af kommunerne medtænker sjældent eller aldrig kønsaspektet og kønsopdelte data, når der udarbejdes evalueringer, brugerundersøgelser, målgruppeanalyser og lignende.
- 52 procent af kommunerne overvejer målgruppens køn i udformningen af kommunikationsmaterialer fx kampagner, nye hjemmesider og oplysningsmaterialer
- 3 ud af 5 regioner har enten en politik eller målsætninger for ligestilling af kvinder og mænd på sundhedsområdet.
- Kvinder lever i gennemsnit 4,2 år længere end mænd.
- Mænd har årligt 6 kontakter til egen læge, mens kvinder har 9.
- Andelen af kontanthjælpsmodtagere, som taler om jobsøgning og CV ved samtaler i jobcenteret er 74 procent for mænd og 63 procent for kvinder.
- 25 procent af ældre kvinder får hjemmepleje. For mændene er det 14 procent.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling (2016) *Resultat af ligestillingsredegørelser 2015. Hovedrapport*, Danmarks Statistik, Ankestyrelsen (2012), Slotsholm (2014) *Analyse af kønsforskelle i beskæftigelsesindsatsen*, KORA (2014) *Kønsforskelle i hjemmeplejen*

Case:

Digital Post til begge forældre

Københavns Kommune oplever, at forældre har en forventning om ligebehandling, når de deler forældremyndigheden. Denne forventning har Københavns Kommune imødekommet ved at sende digital post til begge forældre, når de har fælles forældremyndighed. Denne praksis gælder, når kommunen starter korrespondancen, og uanset om forældrene bor sammen eller ej. Københavns Kommune mener, at det er vigtigt, at begge forældre modtager al information om deres fælles børn, også når det er informationer, som efter forældreansvarsloven kun behøver at blive givet til bopælsforælderen.

Gevinsten for forældrene er, at begge parter altid informeres om forhold, som drejer sig om deres fælles børn. Mange børn bor i dag på skift hos forældrene. Derfor finder kommunen det også praktisk, at begge får information om fx mødedatoer. For kommunen betyder det færre udeblivelser fra aftaler, fordi begge forældre modtager brevene.

7) Rambøll Attractor (2015) *Anbefalinger og værktøjer til at arbejde med køn og ligestilling i borgerrettede ydelser*

Indsats

Fremme af ligestilling for børn og unge i skole og uddannelse: Minister for børn, undervisning og ligestilling vil nedsætte en arbejdsgruppe bestående af relevante aktører på uddannelses- og skoleområdet, som skal udarbejde en kortlægning af udfordringer i forhold til piger og drenges lige muligheder og relevante initiativer til at imødegå disse udfordringer.

Ligestilling i dagtilbud og mandlige pædagoger: Der igangsættes en kampagne med inddragelse af blandt andre KL, BUPL og professionshøjskoler. Kampagnen vil blandt andet indeholde informationsmateriale rettet mod daginstitutioner og kommuner om mangfoldighed i medarbejderskaren, og hvordan mandlige pædagoger kan tiltrækkes og fastholdes. Samtidig udbredes erfaringerne fra "Puljen til fremme af mangfoldighed og flere mandlige pædagoger i daginstitutioner" til landets kommuner og daginstitutioner – blandt andet gennem en erfaringsopsamling med gode eksempler og anbefalinger.

Dialog med erhvervslivet om orlov for fædre: Minister for børn, undervisning og ligestilling vil gå i dialog med blandt andre virksomheder og erhvervsorganisationer, om hvordan virksomheder, der går foran med gode eksempler kan inspirere og fremme, at mænd i højere grad anvender muligheden for at tage fædre- og forældreorlov. Der vil blive taget udgangspunkt i frivillige tiltag, herunder oplysnings- og debatskabende aktiviteter, og dialogen vil være inspireret af tidligere samarbejder med virksomheder og erhvervsliv om kvinder i ledelse.

Opdateret viden om udviklingen i det kønsopdelte arbejdsmarked: Der offentliggøres en kortlægning af udviklingen i det kønsopdelte arbejdsmarked, som ved at se nærmere på overgange mellem uddannelse og sektorplacering, giver indblik i sektor- og branchemobilitet for de faglige delarbejdsmarkeder samt sammenhængen med det kønsopdelte uddannelsesvalg. Kønsopdelte ligelønsstatistikker målrettes mod virksomheder med mindst 35 lønmodtagere og mindst 10 af hvert køn med samme arbejdsfunktion. Virksomhederne vil som udgangspunkt automatisk og gratis få tilsendt kønsopdelte lønstatistik fra Danmarks Statistik eller en arbejdsgiverorganisation til brug for information og høring af lønmodtagerne om lønforskelle mellem mænd og kvinder på virksomheden.

Opfølgning på "Den danske model for en mere ligelig kønsfordeling i bestyrelser": Regeringen vil fortsat følge udviklingen i kønssammensætningen i ledelse og bestyrelser. Der iværksættes endvidere en kvalitativ undersøgelse

af, hvilke barrierer virksomhederne oplever i forhold til at få en mere ligelig fordeling af kvinder og mænd i ledelsen af de største danske virksomheder. Initiativet iværksættes i samarbejde med relevante interessenter for at undersøge, hvilke yderligere tiltag der kan hjælpe virksomhederne til at opnå yderligere fremskridt. Der vil løbende blive samlet op på resultaterne og udviklingen, og i 2017 foretages en evaluering af reglerne for at se, om reglerne har medvirket til en positiv udvikling.

Fokus på køn og ligestilling i de offentlige ydelser i stat, regioner og kommuner: Resultaterne af ligestillingsredegørelserne for 2015 præsenteres på ministeriets hjemmeside "ligestillingidanmark.dk". Arbejdet med at styrke kommunerne i at medtænke køn i de borgerrettede ydelser fortsættes, og der samles blandt andet op på erfaringerne i fem kommunale projekter under Pulje til fremme af ligestilling. Samtidig videreudvikles samarbejdet på tværs af ministerier om viden og kompetencer i forhold til ligestillingsvurdering af lovforslag.

Styrket adgang til data og nøgletal om udviklingen i ligestilling: Der igangsættes i samarbejde med blandt andre Danmarks Statistik et udviklingsarbejde vedrørende centrale nøgletal om ligestilling på baggrund af allerede eksisterende data inden for blandt andet uddannelse, arbejdsmarked, ledelse og repræsentation og sundhed.

Det offentlige digitale kommunikation med forældre: Digitaliseringsstyrelsen, KL, Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling og Social- og Indenrigsministeriet har aftalt, at KL udfærdiger en vejledning til kommunerne for at imødekomme den usikkerhed, som en række kommuner har om rammerne for deres digitale kommunikation af informationer til begge forældre. De relevante fagministerier bidrager til udarbejdelsen af vejledningen.

Undersøgelse af udbetalingsreglerne for børne- og ungedyden: Skatteministeren vil undersøge, hvilke muligheder der er for at ændre på udbetalingsreglerne for børne- og ungedyden ("børnechecken"). De nuværende udbetalingsregler har blandt andet været kritiseret ud fra ligestillingsmæssige betragtninger. Efter de nuværende regler udbetales børnechecken som udgangspunkt automatisk til barnets mor. Ydelsen kan dog i visse tilfælde udbetales til faren, blandt andet hvis faren har forældremyndigheden alene, eller hvis barnet bor hos faren. Det forventes, at en analyse af mulighederne for en ændring af udbetalingsreglerne vil foreligge efter sommerferien.

Global ligestillingsindsats

Krænkelser, undertrykkelse og vold er fortsat virkeligheden for alt for mange kvinder og piger verden om. Danmark fortsætter sin aktive globale indsats for at fremme ligestilling og særligt kvinder og pigers seksuelle og reproduktive rettigheder samt mulighed for uddannelse og samfundsdeltagelse i blandt andet FN og regionalt i EU og Nordisk Ministerråd mv. Samtidig giver det internationale samarbejde mulighed for at få inspiration og erfaringer fra de andre lande.

Aktiv dansk indsats i bekæmpelse af den globale vold mod kvinder

Globalt set er vold mod kvinder et alvorligt og udbredt problem, som fratager piger og kvinders grundlæggende ret til selv at bestemme over deres eget liv og egen krop.

Generelt foretages vold og overgreb på kvinder og piger af en de kender eksempelvis ofrets partner eller tætte familie. Uroen i verden har gennem flere år har vist eksempler på grusomme overgreb mod kvinder og piger begået af blandt andre Taliban, Boko Haram og senest ISIL. Der er tale om grove psykiske og fysiske overgreb mod kvinder og piger helt ned i de tidligere barneår. Dem, der overlever, får slemme sår på sjæl og krop resten af livet.

Der er derfor fortsat behov for at sætte fokus på vold mod kvinder rundt omkring i verden.

Fakta

- Globalt set oplever 1 ud af 3 kvinder på et tidspunkt i sit liv at blive udsat for fysisk eller seksuel vold. Oftest udøves den af offerets egen familie eller andre nære relationer.
- Af alle de kvinder, der på verdensplan blev dræbt i 2012, blev næsten halvdelen dræbt af deres partner eller familiemedlem.
- I løbet af de sidste årtier er brugen af vold og seksuelle overgreb mod kvinder og piger under væbnede konflikter blevet mere synlig.
- 700 mio. kvinder i verden er blevet gift før 18-årsalderen, og mere end en tredjedel af disse blev gift, før de blev 15 år.
- Verden over er graviditetsrelaterede komplikationer den største dødsårsag for 15-19-årige piger.

UN Women

و
D
Khe

Aktiv dansk global indsats for kvinder og pigers deltagelse i samfundet

Kvinder og mænd skal have lige muligheder for at bruge deres potentiale i livet. Kvinder og piger udgør mere end halvdelen af verdens befolkning. Alligevel udgør kvinder og piger majoriteten af verdens fattige.

Globalt er der fremgang at spore inden for uddannelse, hvor det globale 2015-mål om ligestilling i skolen er nået. Forskellene på regioner og lande er dog betydelige. Investering i kvinder og pigers adgang til uddannelse, og deltagelse på arbejdsmarkedet og i samfundet er beviseligt en direkte vej til vækst, produktivitet og ligestilling.⁸

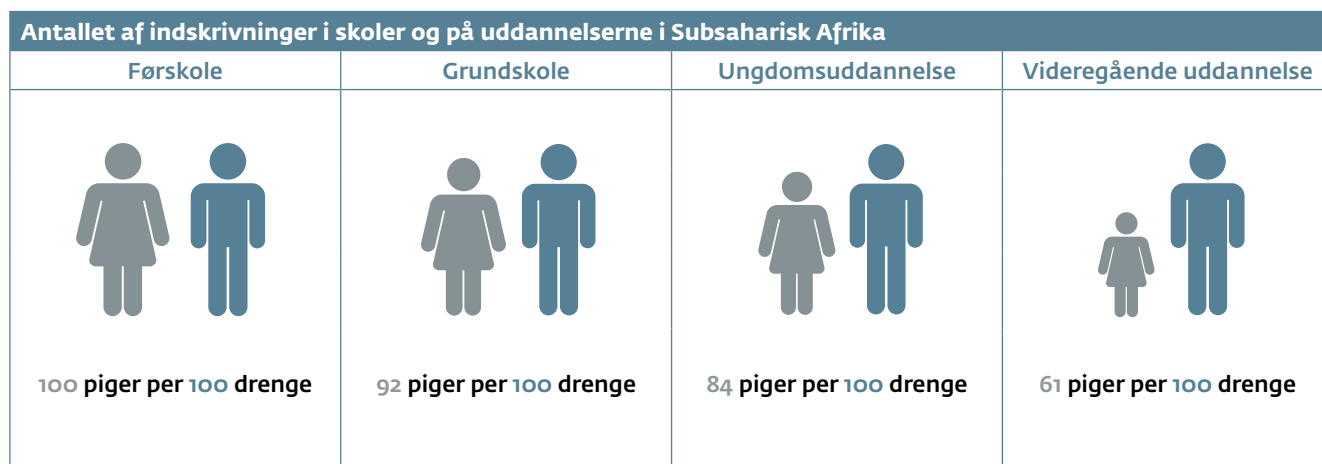
En styrkelse af ligestillingsindsatsen gavner ikke kun kvinderne og pigerne selv, men i høj grad også mændene og samfundet generelt. Det er derfor centralt fortsat at arbejde for, at piger og kvinder får adgang til uddannelse og mulighed for at deltage i samfundet.

Fakta

- I 2015 var der i gennemsnit 98 piger i grundskolen pr. 100 drenge i udviklingslandene. I 2000 var der kun 86 piger pr. 100 drenge.
- 31 mio. piger i grundskolealderen er ikke i skole.
- I Nordafrika og Latinamerika er der langt flere kvinder på universiteterne end mænd. I Afrika syd for Sahara er til gengæld dobbelt så mange mænd som kvinder på de videregående uddannelser.
- Fjernes hindringerne for kvinders adgang til arbejdsmarkedsdeltagelse, kan produktiviteten i et land stige med op til 25 procent.
- På verdensplan tjener kvinder i gennemsnit 24 procent mindre end mænd.
- Kvinder udgør 50 procent af verdens befolkning, men 70 procent af verdens fattige.
- Der er dobbelt så mange kvinder i verdens parlamenter sammenlignet med for 20 år siden, men kun hvert femte parlamentsmedlem er kvinde

De danske udviklingsorganisationer, Women Deliver

Figur 2: Uddannelsesniveau for piger og drenge i Afrika syd for Sahara

Kilde: Women Deliver

8) UN (2013): *The Millennium Development Goals Report*

Aktiv dansk europæisk indsats for LGBTI-personers deltagelse i samfundet

Friheden til at vælge sin partner og til at leve åbent om sin seksuelle overbevisning og kønsidentitet er en grundlæggende ret.

I mange lande, også i Europa, oplever homoseksuelle, biseksuelle, transpersoner og interkønnede (LGBTI-personer) begrænsninger af deres rettigheder, frihed og muligheder til aktivt at deltage i samfundet. Det kan have alvorlige konsekvenser for den enkelte, der i fx sociale sammenhænge eller på arbejdspladsen ikke kan være eller ikke tør være åben om sin seksuelle orientering eller kønsidentitet af frygt for diskrimination, udstødelse eller vold.

Danmark vil derfor bidrage til internationalt at styrke LGBTI-personers deltagelse på arbejdsmarkedet og den sociale accept i samfundet generelt.

Fakta*

- På tværs af EU oplevede 47 procent LGBT-personer i 2012 at blive personligt diskrimineret eller chikaneret pga. seksuel orientering eller kønsidentitet. I Danmark var det imidlertid 31 procent, mens det var 61 procent i Litauen.
- På arbejdspladser på tværs af EU oplevede 19 procent i 2012 at blive diskrimineret pga. seksuel orientering eller kønsidentitet.
- Uden for arbejdsmarkedet oplevede 32 procent af LGBT-personer i EU i 2012 at blive diskrimineret pga. seksuel orientering eller kønsidentitet.
- Af den samlede arbejdsstyrke i EU på 240 mio. mennesker anslås det, at 5-10 procent er LGBT-personer.
- De estimerede omkring 13 mio. LGBT-personer i EU, som ikke er åbne om deres seksualitet på arbejdspladsen, er omkring 30 procent mindre produktive (pga. sygdom eller dårligere præstation) end den gennemsnitlige medarbejder. Det svarer til et årligt tab på mellem ca. 150 og 200 mia. euro.

* Undersøgelserne beskæftiger sig udelukkende med gruppen af homoseksuelle, biseksuelle og transpersoner.

FRA – Fundamental Rights Agency (2013) *EU LGBT survey - European Union lesbian, gay, bisexual and transgender survey*, Workplace Pride (2013) *LGBT at Work: An Economic Case for Europe*

Indsats

Aktiv dansk deltagelse i FN's Kvindekommisions

samling: Som leder af den danske delegation deltager minister for børn, undervisning og ligestilling i FN's årlige Kvindekommisions samling (CSW), som finder sted den 14. – 24. marts. Danmark vil indgå aktivt i forhandlingerne og organisere forskellige side-events under temaet kvinders empowerment og bæredygtig udvikling, og herunder sætte særligt fokus på blandt andet det kønsopdelte uddannelsesvalg og bekæmpelse af vold mod kvinder.

Verdens største konference om piger og kvinder

kommer til København: København danner i den 16.-19. maj rammen om Women Deliver – verdens største konference om piger og kvinders sundhed, rettigheder og trivsel. Forud for konferencen vil minister for børn, undervisning og ligestilling sætte ekstra fokus på emnerne, blandt andet ved at stå bag en mobiliseringsindsats i anledningen af Mors Dag den 8. maj.

Styrkelse af Nordisk Ministerråds fokus på sexisme

og hadytringer: Danmark har videregivet formandskabet for Nordisk Ministerråd til Finland, men den aktive danske indsats fortsætter blandt andet ved at styrke indsatsen mod sexisme og hadytringer. Derudover sætter det finske formandskab fokus på kønsrelateret vold, menneskehandel samt køn og medier.

Fokus på LGBTI-personer på IDAHO Forum i

København: Danmark er den 10.-12. maj vært for den årlige europæiske konference IDAHO Forum om homoseksuelle, biseksuelle, transpersoner og interkønnedes rettigheder. På konferencen samles ministre og embedsmænd fra en lang række europæiske lande, EU-institutioner, menneskerettighedsorganisationer, civilsamfund, virksomheder og andre centrale aktører for at drøfte centrale problemstillinger for LGBTI-personer i samfundet og styrke samarbejdet landene imellem. Overskriften for IDAHO Forum 2016 er "Building Bridges and Alliances", og der sættes fokus på arbejdsmarkedet og social accept.

Ligestillingsarbejdet i EU:

Kommissionen præsenterede i slutningen af 2015 et udspil til strategiske fokusområder for ligestillingsarbejdet i EU i 2016-2019. Regeringen arbejder for, at der sættes fokus på relevante udfordringer, og at der bliver en stærk fælles ramme for at fremme ligestilling i EU og globalt. I 2016 vil det nederlandske og slovakiske formandskab særligt fokusere på ligestilling på arbejdsmarkedet, LGBTI og kvinder og fattigdom, og Danmark vil tage aktiv del i forhandlingerne om rådskonklusioner og konkrete aktiviteter.

”

Ligestilling er først og fremmest et spørgsmål om alle menneskers lige værd og frihed til at udfolde sig”

